

ADAS ACOPEREA TOATE RISCURILE



În 1989, mulți români aveau asigurări facultative pentru locuințele și autoturismele proprietate personală FOTO: Traian Prosan/AGERPRES

În 1989, Administrația Asigurărilor de Stat - ADAS - era singura instituție din România care practica activitatea de asigurare/reasigurare. „A lucrat după toate principiile unei societăți de asigurare”, a declarat Angela Toncescu, președintele Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, fost director în centrala ADAS.

Administrația avea o foarte bună Direcție de Reasigurare care lucra cu companii din Elveția, Germania și Marea Britanie și astfel avea acces la tot felul de informații, era la curent cu ce se întâmpla în acest domeniu în lumea capitalistă. O altă sursă de informații și de inspirație o reprezentau congresele internaționale. „Era un congres cu schimb de experiență în domeniul asigurărilor pe Europa de Est în principal, care avea loc în fiecare an. Pe reasigurări, întâlnirile tradiționale de la Monte Carlo și Baden Baden care sunt astăzi se

țineau și atunci. ADAS-ul participa întotdeauna la cele două întâlniri ale reasigurătorilor. Și era și membru al Uniunii Internaționale a Asigurărilor Maritime și al Uniunii Internaționale a Asigurărilor de Aviație. România avea o flotă foarte importantă”, și-a amintit Toncescu.

Asigurări complexe pentru toate tipurile de produse

Din munca specialiștilor ADAS s-au născut, de-a lungul anilor, atât asigurări obligatorii, numite „prin efectul legii”, cât și numeroase tipuri de polițe facultative. În categoria asigurărilor prin efectul legii intrau: asigurări de bunuri - mai exact de case și animale în cazul persoanelor fizice și de clădiri, utilaje, materii

prime, animale sau furaje în cazul cooperativelor agricole de producție; asigurarea călătorilor pentru cazurile de accidente și asigurarea de răspundere civilă pentru pagube produse prin accidente de autovehicule (RCA). În completarea polițelor prin efectul legii, ADAS oferea o varietate de asigurări facultative. Erau asigurări de bunuri - case sau mașini, de exemplu - pentru riscurile de avarie, distrugere, furt sau altele, asigurări de persoane pentru riscurile de invaliditate, deces, supraviețuire sau altele, asigurări de răspundere civilă, pentru riscurile de vătămare corporală sau deces de persoane, avarierea sau distrugerea unor bunuri și alte pagube. Produse care au rămas - unele dintre ele cu alte denumiri - și după 20 de ani în portofoliul societăților de asigurări.

Asigurările facultative s-au bucurat de un mare succes. Dovadă stau datele

statistice. Dacă veniturile ADAS obținute din primele de asigurare din 1952 - anul organizării instituției - până în anii '60, au fost preponderent din asigurări prin efectul legii. În anii '70 și '80, portofoliul Administrației s-a modificat, încasările fiind obținute în majoritate din asigurări facultative, potrivit informațiilor Uniunii Naționale a Societăților de Asigurare și Reasigurare din România.

Cele mai căutate produse

Cele mai mari incasări în 1989 le-au adus asigurările de viață. Potrivit Anuarului statistic din 1993, suma brută de prime subscrise în 1989 pentru asigurările de viață se ridica la 2.617 milioane de lei.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL ZILEI

Ziarele au publicat „relatări” și telegrame trimise lui Ceaușescu de „adunările oamenilor muncii” din București și Transilvania contra manifestărilor din Budapesta. Prin telegrame i s-au adresat lui Ceaușescu și frunțașii la secerișul orzului. În spiritul încheierii „războiului rece”, la Geneva au fost reluate negocierile sovieto-americane.

Glasp indignării poporului

Fără vreun comunicat oficial explicit privind „manifestările” de la 16 iunie de la Budapesta, a treia zi, angajații marilor uzine bucureștene și transilvănene s-au intrunit („un singur gând, o singură voință”) în mari adunări. Protestele lor de la 18 iunie au coincis, de altfel, cu publicarea comunicatului asupra poziției oficiale a țării românești. Ziarele centrale și locale au alocat

mai mult de jumătate din spațiul lor „relatărilor” despre cum „oamenii muncii dau glas indignării poporului român”.

Provocări și revizionism

„Sprijinind cu fermitate protestul oficial al guvernului Republicii Socialiste România adresat guvernului Republicii Populare Ungare, numeroase adunări ale oamenilor muncii dau glas indignării poporului român față de provocările antisocialiste, revizioniste și antiromânești care au avut loc recent la Budapesta” - a fost titlul articolului publicat în România Liberă. Spațiul alocat temei - două pagini și jumătate din ziari - e semnul unui eveniment excepțional.

(Continuare în pag. a II-a)

DIN BANCOTECA „EPOCI DE AUR”

Chimia, știință politică

Oricât ar părea de ciudat, vorba asta - „astăzi, chimia a devenit o știință politică” - a fost lansată într-o plenară de redacție la Scînteia tineretului, iar autorul ei este nimeni altul decât... Ion Cristoiu! Totul a plecat, îmi aduc foarte bine aminte, de la pretenția cuiva („nu spun cine, persoană importantă”) de a avea cvasimonopolul articolelor despre „EA”. Sau, mă rog, despre „TOVARĂȘA”! Silogismul pus la bătaie era la prima vedere pe cât de simplu pe atât de corect-formal vorbind. „Despre «Tovarășa» nu pot scrie decât oameni cu înalt nivel politico-ideologic”. De unde și replica plină-ochi de năduf a lui Jack. „Așa este. Astăzi, chimia a devenit o știință politică.” Asta se întâmpla

prin anii '81-'82 și era un semn clar al stării de crescândă nemulțumire atât față de osanalele tot mai deșănțate ce i se aduceau „EI”, cât, mai ales, față de cei care făceau mare caz din faptul că ei confiscau și exercitau monopolul absolut al tămaierii „savantei de largă recunoaștere internațională”.

O altă scenă plină de miez a avut-o ca protagonistă pe una dintre cele mai admirabile prezențe feminine ale presei românești, pe doamna Lisette Daniel Brunea, soția marelui reporter F. Brunea-Fox, multă vreme om de nădejde în redacția revistei Viața Românească. Și, mai cu seamă, un interlocutor de o rară savoare pentru cine ar fi dorit să audă sau să

schimbe o vorbă de spirit prin birourile de la parterul impresionantului clădiri din Bulevardul Ana Ipătescu nr. 15. Așadar, prin 1982, cuptul prezidențial face o vizită în Republica Elenă. Ministru al Culturii în țara-gază era marea actriță Melina Mercouri. Calitate în care a trebuit să facă oficiile de gazdă pe lângă președinta CNST-ului (Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie), firește nimeni alta decât „Tovarășa”. Potrivit ritualului, s-au făcut și niște fotografii, între care una reprezentând-o pe ministra elenă, împreună cu mult prea distinsa vizitatoare, hăt!, pe dealurile Acropole.

(Continuare în pag. a II-a)

Teatrul de televiziune a avut în 1989 cele mai puține producții de la înființare

Teatrul de televiziune a fost considerat ani de-a rândul o producție artistică importantă, pentru că l-au slujit cu multă credință generații de regizori, actori, scenografi, dar și redactori, realizatori și operatori TV. Este un gând al Ioanei Prodan desprins din „Argument”-ul la cartea lui Constantin Paraschivescu „Exploratori la polul visului. 1957-2001”. Acești doi oameni au lucrat mai bine de trei decenii „îngrijind” teatrul TV. Ei ne-au vorbit cu pasiune despre ce au însemnat spectacolele realizate în studio sau cele preluate din sălile de teatru. Am aflat

că repertoriul anului 1989 al teatrului de televiziune a fost pentru ei totuși „un șoc”: s-au realizat foarte puține producții proprii comparativ cu alți ani. A fost cel mai sărac an în spectacole realizate în existența Teatrului TV. Dovada o găsim și în cele aproximativ 300 de pagini ale volumului semnat de criticul Constantin Paraschivescu.

Ioana Prodan a fost redactor la Teatru TV din 1969, iar din 1992 și până în 2003 redactor-șef al Teatrului Național de Televiziune, desființat de câțiva ani. Cea care și-a dedicat viața acestei „scene uriașe găzduite

de micul ecran” a mărturisit cu emoție că pentru un redactor de teatru de televiziune repertoriul era o adevărată măsură a trecerii timpului. Iată cum descrie ea anul 1989, folosind pentru comparații anii anteriori. „În anii lui buni, Teatru TV difuza cel puțin două premiere pe săptămână, un telecineal și o emisiune de critică și actualitate teatrală. Să nu credeți că este o mărturisire patetică, încerc doar o explicație... ce a însemnat pentru un redactor la Teatru TV repertoriul anului 1989.

(Continuare în pag. a II-a)

CALENDAR

19 iunie (Luni)
Soarele a răsărit 5:31, a apus la 21:03
Luna a răsărit la 21:47, a apus la 5:00
Sărbătoare creștină: Sfântul Apostol Iuda, ruda Domnului; Cuviosul Paisie cel Mare

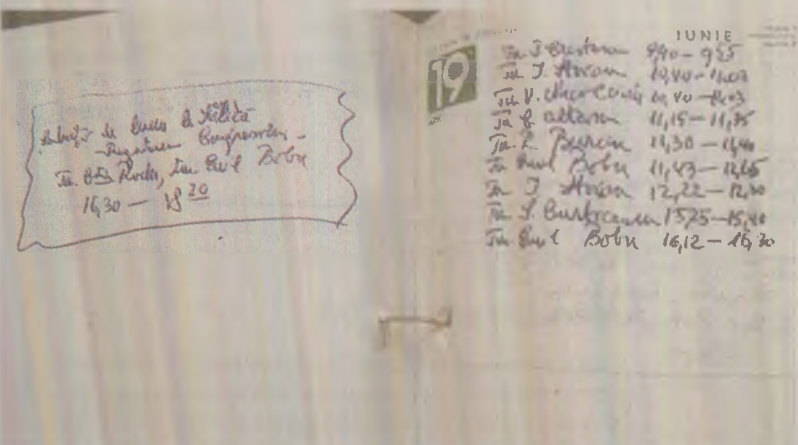
S-a întâmplat la 19 iunie 1989

● O tânără femeie cameruneză a dat naștere, fără asistență sanitară de specialitate, la cinci gemeni în greutate de 1,2 și 2,2 kg. Starea sănătății nou-născuților și a mamei era bună;

● Deasupra globului pământesc s-a înregistrat o furtună geomagnetică ce a provocat perturbări în sistemele de comunicații și radar, în aprovizionarea cu energie electrică și în funcționarea aparatelor de navigație. Totodată, locuitorii din regiunile centrale ale Europei au avut posibilitatea să vadă Aurora boreală. Expertii Institutului Geologic din Edinburgh relevau că soarele a intrat într-o fază de creștere a activității electromagnetice, ceea ce cauza frecvente asemenea furtuni în următorii ani.

Ramona VINTILĂ

Agenda Elenei Ceaușescu



În ședința de lucru ținută între orele 16:30 și 18:20, Tovarășa s-a ocupat de pregătirea Congresului al XIV-lea. Cu excepția lui Constantin Radu și Emil Bobu, nu e menționată prezența altor participanți.

Nu știm nici dacă s-a discutat componența viitorului Comitet Central, selecția membrilor comisiilor de lucru ale Congresului sau propunerile de delegați. Ori, ceea ce era mai important - funcționarea fără greș a mecanismului prin care secretarul general al partidului urma să fi fost irevocabil ales în organizațiile de bază prin votul deschis al fiecăruia dintre cei patru milioane de membri ai partidului. Cum ar fi bănuit Tovarășa că soluția ce s-a dorit a fi de jucarea oricărui scenariu de schimbare a lui Ceaușescu din fruntea țării va fi fatală?

Luni, 19 iunie 1989, Elena Ceaușescu își începe programul consemnat în agenda cu Poliana Cristescu (ora 9:40-9:55). De câte două ori fuseseră la Cabinetul 2 Emil Bobu și Ion Stoian. Cu secretarul CC cu probleme inter-

naționale Stoian și secretarul CC cu propagandă Constantin Olteanu putem presupune că s-a vorbit despre programul măsurilor de contracarare a „manifestărilor antisocialiste, revizioniste și antiromânești” declanșate la Budapesta la 16 iunie. Comunicatul de protest apăruse în Scînteia cu o zi în urmă, iar „oamenii muncii” organizaseră imediat și „spontan” adunări.

Se temeau soții Ceaușescu de „revizionismul” vecinilor? Probabil că li se tocise simțul pericolului în atâția ani de uzaj al puterii. „Revizionism” fusese și în 1956, și în 1968, și la chinezi. Iar ei, amândoi, pe toate le trecură.

Astfel, după însemnările funcționarului de la Cabinetul 2, Elena Ceaușescu a avut o zi obișnuită. S-a interesat și de chestiuni de protocol cu Vasile Nicoliciu, și de construcțiile gospodăriei de partid cu Burciu. Și de cine mai știe ce probleme la zi cu Silviu Curticeanu, șeful Căminării CC. Lavinia BETEĂ

Microfoane sub patrafir și persecuții religioase

În inima Transilvaniei, în anii '80, românii „trăiau înfrâniți cu naționalitățile conlocuitoare”. Această era expresia „corectă politic” ce ascundea realități neadmise de ideologia vremii. Cum ar fi credințele religioase ale oamenilor. Diverse într-o comunitate alcătuită din diferite etnii. Preoții și credincioșii erau supravegheați îndeaproape de Securitate, mai ales atunci când cultul lor era unul puternic în „lumea liberă”.

Intrai în biserică și pierdeai funcția

Credincioșii unitarieni din Cluj au fost persecutați de demult sub pretextul că simpatizaseră cu revoluția maghiară din 1956.

În anii 1969, preotul unitarian Gellerd Imre a fost condamnat la șase ani de închisoare, pe care i-a executat la Dunăre, pe epava vaporului francez „Liberté”. După cei șase ani de tortură fizică și psihică, în ziua în care a ieșit din detenție, și-a pus capăt zilelor. În aceiași ani au fost

deținuți și preoții Erdo Janos și Szabo Dezso, care și-au executat pedeapsa trădând la canalul Dunăre - Marea Neagră.

La începutul anilor '80, lucrurile au început însă să se așeze. Credincioșii unitarieni nu mai erau aruncați după gratii din cauza religiei, dar nu au scăpat de ochii vigilenți ai Securității. „Între preoții noștri erau informatori, dar de obicei îi știam care sunt, povestește Borbely Istvan, administrator al Bisericii Unitariene. Fiecare se uita ce să spună și cum să spună, pentru că le era frică. În parohii erau microfoane, știam că ne ascultă predicile și slujbele. Nici pe tinerii noștri, sub diferite pretexte, nu îi lăsașă să meargă în străinătate la studii. Noi și atunci eram în fraternitate cu bisericile unitariene din Anglia, SUA și Olanda, unde se putea merge la studii, dar nu îi lăsașă.”

În Clujul anilor '80, membrii de partid cu funcții nu aveau voie să meargă la biserică. Nici măcar la evenimente importante. Pericolul era pierderea funcției.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALE PERSONALE

19 Iunie

Mă tot gândesc la discuția cu „primarul”. Oamenii aștia sunt, în sensul propriu, primitivi. Civilizație înseamnă să te poți închipui în locul celui alt. Ei au înlocuit-o cu exercițiul puterii. Unul dă dispoziții, celălalt li se conformează. Este caricatura voinței de putere în sens nietzschean. Nici supraomul nu se închipuie în locul celui dinaintea lui. El creează distrugând. Destructurează, cum se spune acum. Înțeleg în sfârșit că atunci când încercam să-mi imaginez vidul, fără să pot, îl deplasam din planul ontologic în planul realității. Ca valoare negativă, vidul există în percepția noastră intelectuală strict delimitată și n-are nici o importanță dacă în natură există sau nu există vid.

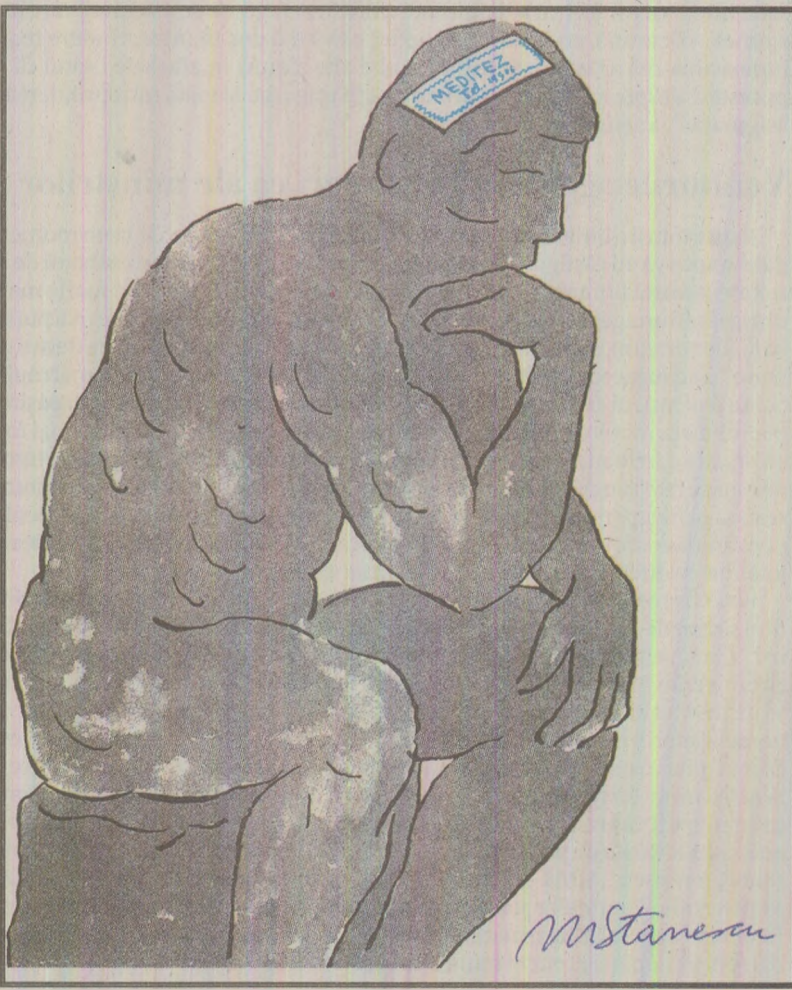
Livius Ciocărlie, Paradisul derizoriu. Jurnal despre indiferență, București, Humanitas, 1993, p. 58

Acașă rămâne numai Vio, acum ce, eacoinomica politică, pe care nu cred că o suportă, dacă mă moștenește. O ironizez întrebând-o ce e aia economie și ce e politica și dacă ele există în raport simeaz sau de complementaritate. Maman, la prăjit cu elevii ei. Reușesc să scriu trei pagini despre „Prețurile fără granițe” (Eminescu)... „Eminesciana” este exploatată în beneficiul LOR („Partidul Comunist în fruntea sa ilare / Pe cel mai brav din fii, strateg conducător / Știind a ne-așeza în suflet caldu-i soare / Și-o cutezanță nouă în comunismul zbor”. Iaca-sa!). Prășitoarele s-au întors de la câmp, nu prea au apă caldă, dar se procură pe aragaz... După ce umblu două ore brambura prin urbe și împrăjurimi, seara, la video, aflăm o întâmplare adevărată din Australia, literaturizată. În 1945, două femei nasc la maternitate două fete în același timp. Una din familii (blonzi cu ochi

albaștri) crede că fata pe care au luat-o (brunetă, ochi câprui) este a familiei celeilalte. Urmează ani în șir de procese, fata blondă ajunge cam libertină, frumoasă, bea, fumează, umblă alandala, se accidentează, i se amputează picioarele. Va ajunge îngrijitoare de handicapați etc. etc. Eu și cu Vio nu putem vedea amputarea picioarelor deasupra genunchilor și ne retragem de la familia Mirică. Nici nu întrebăm pe Diana ce s-a mai întâmplat. Faptul că sunt așa sensibilos mă intrigă, pentru că eu mă consider un tip înainte de toate lucid. Dacă nu spune că a fost adevărat...

Ceea ce bănuiam s-a întâmplat - n-am rezolvat nimic cu locuința, iar individul într-adevăr n-are nici un strop de umor. M-a invitat astăzi în audiență, probabil pentru a-mi face o demonstrație de cinism activistic.

(Continuare în pag. a II-a)



MICROFOANE SUB PATRA FIR ȘI PERSECUȚII RELIGIOASE

(Urmare din pag. 1)

„Vecinul meu făcuse Academia Militară și țin minte că o dată a fost naș”, își amintește Borbely. „A venit până la biserică, dar i-a fost frică să intre, ca nu cumva să îl vadă cineva. A așteptat afară până s-a terminat slujba. Se temea că, dacă intra și îl vedeau, și-ar fi pierdut serviciul”, mai spune Borbely.

Se temeau și să își lase copiii să deună Confirmarea, un ritual care se îndeplinește la 14 ani și care înseamnă trecerea copilului în rândul credincioșilor cu drept deplin. „Nu am mers la Confirmarea fiului meu, pentru că aveam o funcție în administrația locală și, dacă m-ar fi prins, mi-aș fi pierdut serviciul. Un prieten nici măcar nu și-a lăsat copilul să confirme, pentru că s-a temut ca băiatul să nu îi spună cine știe ce preotului, care se știa că e informator”, povestește un alt credincios.

Botez cu frica-n sân

Lucrurile nu stăteau deosebit nici în cazul credincioșilor catolici. Margareta Lakos își amintește că în parohia catolică informatorii erau la ordine zilei. „Oho, informatorii erau mereu. Uite acolo, vedeți etajul de sus, cu geamuri, al clădirii de peste drum? Acolo stăteau, se uitau la noi când intram și noi la ei când ieșeam, dar cum nu eram membri de partid, nu aveau ce să ne facă mai mult”, își amintește interlocutoarea.

Și soții Mircea și Maria Bulubașa povestesc cum și-au botezat cei doi copii acasă. „Preotul a venit în civil, pentru că îi era frică să nu fie recunoscut. Acasă și-a pus patrafirul și a făcut slujba pe fugă, ne era frică, nu cumva să vadă cineva”, spune Maria Bulubașa.

Mircea Bulubașa, fost profesor la Politehnică, povestește cum în anii '50, preoții clujești care continuau pe ascuns să meargă în școli să predice erau arestați. „La școala



Persoanele care dețineau funcții importante nu intrau în biserică de frică să nu fie dați afară din serviciu FOTO: Ilarion Țiu

unde am învățat eu erau doi preoți care predau, unul catolic și altul ortodox. După ce s-a interzis religia în școli, cel catolic a continuat să vină multă vreme după aceea să mai vorbească cu noi. L-au prins și l-au arestat. Cel ortodox, săracul, a

și murit în închisoare. Știti cum era atunci? Te culcai noaptea, dar dimineața nu știai cum te mai trezești, puteai să te umfle pentru orice, nu puteai crăci. Și noi, dar și alții din alte culte eram vânați ca niște animale”.

„Sămbătării“, în „ilegalitate“

„Sămbătării” erau forțați să muncească în zilele de sămbătă, zi lucrătoare în anii '80. „Reușeam să ne mai schimbăm între noi turele, ca să fim liberi măcar o sămbătă”, spune Ștefan Diosi. „Cam toți încercam să ne angajăm undeva unde să nu ne oblige să lucrăm sămbătă.”

Diosi își mai aduce aminte și că o dată a fost dat afară din cauza religiei: „Când au aflat că sunt baptist, i-au zis la director «Pe asta ți-l avară!»”. Partidul nu se limita însă la persecuția credincioșilor doar la locul de muncă. „Noi nu existam atunci, eram în «ilegalitate», dar țineam slujbe pe ascuns. O dată au aflat și au venit aici securiști și l-au amenințat pe predicator ca să închidem tot, urlau în biserică că suntem niște minciñoși și că religia noastră e o minciună, a fost tâmbălu mare atunci”, rememorează Ana-Elisabeta Kocsis și Iuliana Dobos.

Credincioșii își aduc aminte de cazul predicatorului Wilmer Moldovan, strivit între două tiruri, sub orchestrarea securiștilor, în februarie 1989. „El era predicatorul nostru în anii '80. Voia mult să publice o carte pe care ei o considerau antisistem. L-au chemat de multe ori la București, pe mai multe probleme legate de religie, dar nu l-au putut lămurii să abandoneze. Ultima oară l-au chemat în februarie. Imediat după, a fost măcelărit între două tiruri. Ni s-a spus că adormise la volan, dar cum să fie simplu accident când două tiruri prind o mașină la mijloc și o strivesc?”, se întreabă Elisabeta Kocsis.

Biserica în grotă din Cacica

Iosif Popa era în anii '80 preot în religia greco-catolică. A studiat Teologia pe ascuns, timp de patru ani, dar nu oricum, ci în casa unui fost preot. „Am studiat acasă la

părintele Langa. Mergeam pe ascuns în fiecare zi, ca la școală, și trebuia să avem 5 lecții învățate. Am primit și treptele preoțești tot pe ascuns. În casă la el vorbeam tot timpul prin semne, pentru că știa că îl ascultau”, povestește preotul Iosif Popa.

În anii '50, toate bisericile din Transilvania deținute de greco-catolici au fost confiscate și date ortodocșilor. Preoții greco-catolici au avut astfel doar două variante: fie să treacă la religia ortodoxă, fie să infunde închisoarea. „Mulți au trecut la religia ortodoxă și chiar și după revoluție au rămas acolo. Dar alții nu au vrut, așa că au fost închiși, la Gherla sau la Sighet. Povesteam că acolo era o groapă comună și care cum murea îl puneau în căruță și îl aruncau ca pe animal la groapa comună, fără luminare sau cruce, fără nimic. Îi băteau și îi persecutau. Unui episcop bătrân și bolnav îi pusese ră în celulă, pe jos, cioburi de sticlă. O dată a căzut pe ele. Apoi, cei vii au văzut cum l-au apucat de picioare și l-au târat pe scări, cu capul care îi lovea fiecare treaptă. Pe un altul, care fusese deținut și în vremea Imperiului Austro-Ungar, l-au întrebă o dată preoții din celulă de ce îl mai închisese și comuniștii. A zis: «Deoarece pentru austro-ungari am fost român și preot, iar acum pentru că sunt preot și român»”, rememorează Iosif Popa.

Greco-catolicii țineau sărbătorile mari fie în secret, fie mergând la slujbele din parohia ortodoxă. „În 1983 s-a dat voie la Biserica Piaristilor să se țină slujba și în română. A fost ticăsită biserica atunci”, spune Popa. Însă cel mai adesea slujbele se desfășurau în secret, la Cacica, într-o grotă din spatele bisericii confiscate de comuniști. „Făceam slujbă acolo, într-o grotă, în spatele bisericii. Oamenii nu încăpeau nici în trei grădini. Au crezut ei că așa or să omoare religia, dar oamenii nu și-au lăsat niciodată credința să moară”, mai spune Iosif Popa.

Gabriela BĂDICA

DIN BANCOTECA „EPOCII DE AUR“

Chimia, știință politică

(Urmare din pag. 1)

Firește, între ținuta Melinei Mercouri și cea a „savantei” diferența era ca de la cer la pământ, iar retușorii de la Agerpres chiar nu mai puteau face nimic. De cum a văzut fotografia cu pricina la gazetă, doamna Lisette a luat foc. A pus mâna pe telefon și l-a sunat pe un coleg de redacție, vârsându-și focul, fără a mai ține cont de nu mai știu ce cadre specializate de la cooperativa „Ochiul și timpanul”. Dialogul, de o rară frumusețe, mi-a fost repositiv peste niște ani chiar de doamna Lisette:

— Dragă, ai văzut fotografia de pe Acropole?

— Am văzut-o, Lisette.

— Și ce părere ai?

— Am părerea că într-o uzanțele unei vizite oficiale.

— Nu mă refer la asta, mă refer la diferența de ținută dintre ele două.

— Este o diferență firească, dragă Lisette, între două stiluri de a fi, între două personalități distincte, „Stilul e omul” — știi foarte bine lucrul ăsta, de la Buffon citre.

— Dragă, dar între ele două este pur și simplu o prăpastie. Gândește-te

numai cum s-o simți „ea” lângă Melina Mercouri.

După câteva secunde de tăcere adâncă, interlocutorul a răspuns:

— Lisette, dragă, asta nu-i nimic. Mai bine gândește-te cum s-o fi simțind Melina Mercouri lângă „ea”?

Cea de-a treia și ultima secvență are un protagonist pur și simplu anonim. Se petrecea în preajma Paștelui din 1989, în stația de tramvai situată la intersecția Șoselei Titulescu cu Strada Dr. Felix. Omul trebuie că îndurase o coadă zdravănă la ouă, pe la magazinul „Crevedia”. Și, tocmai când ar fi trebuit să se bucure de victorie, punga din material plastic s-a rupt, iar din ea au început să cadă, rând pe rând, prețioasele trofee de proveniență galinacee. Cădeau așa, rând pe rând, ouăle din pungă, iar când a mai rămas doar unul, ultimul, omul nostru l-a trântit de asfalt cu sete:

— Să fii tu a dracului cu polimerii tăi cu tot!

A fost, mărturisesc, cel mai scurt banc politic din epoca în care, vorba lui Ion Cristoiu, „chimia a devenit o știință politică”!

Șerban CIONOFF

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Eu singur, el înarmat cu doi matori – tovarășii C. și C., m-a primit într-un birou spațios cât un apartament muncitoresc pentru o familie numeroasă, unde mi-a comunicat, cu zămbetul pe buze, că problema „nu se poate rezolva”. Zămbetul mi-l amintește cumva pe al lui Flores, deși fizic nu seamănă deloc, de unde se vede că există un anumit tip de zămbet pentru „biroul 2”, cel cu ideologia, propaganda, cultura și alte științe ale trupului și sufletului.

Partea „și mai cinică” a urmat când mi s-a plâns – el miel – că trebuie să facă trei kilometri pe jos până la serviciu. Bineînțeles că în acest moment mi-am cam ieșit din peșeni și i-am punctat, cât am putut mai scurt, următoarele: 1. de la locuință până la județ nu sunt mai mult de doi kilometri, 2. îi face pe jos, de plăcere, dat fiind că are mașina la

dispoziție, 3. dacă așa sta în casa doctorului Minecan, pe care au confiscat-o pentru că ea a rămas în străinătate, așa face și 10 kilometri pe jos până la serviciu.

În finalul discuției, pentru că tot îmi laudase zona în care mi s-ar fi putut da o garsonieră într-un bloc de-abia își ridica aripile, i-am propus s-o dea, mai degrabă, unui activist de „nădejde”, unul demn de așa răsplădat. Deși cinic, cum e lipsit de umor, mă îndoiesc c-o fi înțeles exact ce vreau să spun. Dar asta e, așa patid, așa activiști! Tovarășul Flores, „a murit” (spre Arad, dacă e adevărat zvonul!), trăiască tovarășul Crihană! Și tovarășa Ghitulică, pe care am zărit-o cu coada ochiului în timp ce intram, „la audiență”. Cu așa o mustră de „față perfectă”, cum naiba poate oare să conducă un județ? Incurcate sunt gândurile lui Ceaușescu

Liviu Antonescu, Jurnal din anii ciumei: 1987-1989. Încercări de sociologie spontană, Iași, Polirom, 1995, p. 83-84

ADAS acoperea toate riscurile

(Urmare din pag. 1)

Comparativ, suma brută de prime pentru alte tipuri de asigurări era de 3.622 milioane de lei – din care 738 milioane de lei suma brută de prime pentru asigurări de incendii, 1.375 milioane de lei pentru asigurări de autovehicule, inclusiv răspundere civilă, 915 milioane de lei în contul asigurărilor pentru transporturi maritime și aeriene și 594 milioane de lei subscriseri brute pentru alte tipuri de polițe. „Mulți oameni aveau asigurări de viață. Și erau foarte multe produse la asigurările de viață: asigurarea mixtă de viață cu pensie pentru urmaș, asigurarea viageră de deces cu plata primelor pe timp limitat, asigurare familială mixtă de viață, asigurare de rentă pe timp limitat”, și-a amintit și Angela Toncescu. Astfel de polițe se încheiau fie direct, cu fiecare persoană în parte, fie se făcea o convenție în cadrul întreprinderilor astfel încât primele de asigurare datorate de oamenii muncii să fie reținute din salariu. „Sumele asigurate pentru polițele de viață nu erau foarte mici pentru valoarea banilor de atunci. Erau suficient de atrăgătoare... erau și de 1.000 de lei, și de 5.000 de lei, erau variate. Iar perioada asigurată era între cinci și 30 de ani”, a mai spus Toncescu. În plus, existau și facilități pentru asigurați: „Tragerile” lunare. „Era o combinație de litere pe polițe. În fiecare lună se «tragea» o anumită combinație, iar cei care o aveau primeau o parte din suma asigurată. Practic, aveau posibilitatea să-și reducă suma asigurată cu banii respectivi sau puteau să primească banii și să-și reînnoiască suma asigurată la valoarea inițială. Este o formă de asigurare care încă se mai practică”, a explicat Angela Toncescu.

Locuințele se asigurau de teama cutremurelor

Oamenii muncii se dădeau în vânt și după asigurări facultative de locuințe și pentru avarii auto (CASCO). De altfel, ca număr de contracte încheiate, în 1989 erau mai multe polițe de asigurare complexă a gospodăriei – 1.619.440, comparativ cu cele de viață – 462.685 de contracte, potrivit datelor statistice puse la dispoziție de CSA. Cum se explica acest avânt? „Cred că oamenii erau mai conștienți de riscuri. Că aceste forme de asigurare nu erau obligatorii, nu venea nimeni să-ți spună «trebuie să-ți faci asigurare că nu știi ce se întâmplă». E posibil să fi contribuit și cutremurul din '77. Și cel din '86, deși, din punct de vedere legal, nu s-a considerat cutremur, că s-a dat un decret în care s-a spus că nu a fost atât de puternic, că ar fi fost sub patru sau trei grade pe scara Richter, nu mai știu exact, și că nu se pot da despăgubiri, că nu s-au îndeplinit toate condițiile”, a povestit Toncescu. Pe de altă parte, și agenții de asigurări – inspectorii ADAS – erau conștiințioși. Pentru că, spre deosebire de angajații ADAS din Centrală și sucursalele teritoriale, care aveau salarii fixe, aceștia erau plătiți, ca și acum, în funcție de încasări. „Cei care munceau și care știau să convingă aveau în portofoliu mulți asigurați. Îmi aduc aminte că aveam o agenție de asigurare care îmi spunea: «Doamnă, eu îi cunun, îi botez, când mă duc în întreprindere toată lumea abia mă așteaptă. Și le dau multe alte sfaturi în afară de faptul că le povestesc despre asigurări și ce bine e să fii asigurat. Și toată întreprinderea e asigurată», a spus Angela Toncescu.

Veniturile agenților, mai mari ca ale minștrilor

„Există totuși o limitare a veniturilor la agenții de asigurare, că, la un moment dat s-a spus că au câștiguri prea mari și atunci s-a intervenit cu o măsură de limitare. Această limitare s-a introdus în anii '80, ca a fost așa o sumă foarte mare câștigată de un agent de asigurare și cineva s-a sesizat că miniștrii luau mai puțini bani. Dar oricum, suma maximă pe care o puteau încasa agenții era destul de mare”, a adăugat ea. Agenții și angajații ADAS se agitău să încheie cât mai multe polițe și pentru că aveau un plan de îndeplinire. Iar îndeplinirea și chiar depășirea planului era motiv de mândrie pentru șefii de sucursale. „Cred că au mai fost ani în care cifrele au fost mai mari, nu mi-am amintesc exact, dar aproape întotdeauna se realizau cifrele de plan. Departamentele, sucursalele județene se întrecuă să și îndeplinească obiectivele, să-și realizeze planul și să iasă în evidență. Competiția era determinată și de dorința fiecărui șef de a fi apreciat când se făceau întâlniri cu directorii de sucursale”, își amintește Angela Toncescu.

Într-o vreme în care „economisirea” devenise cuvântul de ordine, nici ADAS-ul nu a scăpat de strânsul curelei. „Economisirea” însemna aici reduceri de personal. „Când veneau reducerile de personal era într-adevăr o problemă. Din ferice, nu erau numai pentru ADAS, ci pentru tot Ministerul Finanțelor, pentru toate instituțiile financiare, iar ADAS-ul era clasificat penultima instituție în nomenclatorul instituțiilor, înaintea Loteriei”, a explicat Angela Toncescu. „Ceea ce însemna că restructurarea nu erau prea multe. Cu excepția acestor reduceri, la ADAS nu au fost fluctuații mari de personal. Pasionate de domeniu, generații întregi repartizate acolo după absolvirea facultății au părăsit instituția abia când au împlinit vârsta de pensionare, deși salariile erau destul de limitate”, a rememorat Toncescu. „ADAS-ul își desfășura activitatea sub conducerea generală a Ministerului Finanțelor și era pe penultimul loc în nomenclatorul salariilor. Doar Loto avea salariile mai mici decât ADAS-ul. Însă nu salariile îi stimulau pe oameni să rămână acolo, ci munca pe care o făceau”, a explicat ea.

Florina ZĂINESCU

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Rezistență – 2 în loc de-absență. Versuri și chiuluri

(Urmare din pag. 1)

Sigur că mai și chiuleam, dar era mai fain să chiulești în gașcă, nu să stai pe trepte c-ai întârziat sau c-ai avut matricolă. Mai ales că, dacă-și fi știut, mai lungem un pic somnul dulce al dimineaței și nu mă trezeam cu noaptea-n cap. Bine, era și numărul absențelor, care creștea de ziceai că-i pune cineva apă la rădăcină. Dar erau ore la care chiar nu vedeam rostul să stăm, mai ales că în timpul ăla puteam pune țara la cale la celebrul cafe-ceal care, în prima parte a zilei, era plin de elevi, sau să participăm, în amfiteatru, la repetițiile formației liceului, ale cărei fane eram (eu, Caroline, Fabi și Andreea), sau puteam merge chiar în parc, să stăm la taifas. De-ai, când ieșeam din curtea liceului cu gândul să ne mai întorcem după o oră, ne smulgeam matricolele. S-au făcut și versuri pe tema asta... „Nu e nimeni pe stradă! În elev să mă vadă! Nu e nimeni pe stradă! / Să mă vadă! / Chiulul! / Doar patrule școlare! / Ce-a venit să îmi ceară! / Numărul să mi-l vadă! / M-a surprins pufând! / Chiulim, chiulim...” Fratele meu era în ultimul al a același liceu și, pe vremea aceea, era tradiția că, pentru sfârșitul anului, clasele a XII-a să pregătească un spectacol în care se parodiază viața de licean și obiceiurile

profesorilor. Și nu ratam nici o ocazie de a fi părtașă la actul de creație care se desfășura la ei în clasă, în timpul orelor sau după. Așa că ne-am încercat talentul în ale versificării autobăcăliei sau a unor metehne dăscălești ce-au căpătat ușor-ușor valențe umoristice. Era o provocare, pentru că... deși spectacolul urma a se produce în fața profesorilor la sfârșitul anului, nu aceea era ultima întâlnire. După spectacol urma bac-ul.

De exemplu, pentru profesoara lor de istorie chiar nu conta că vrei să dai la Medicină sau la Poli. „Nu-ți trebuie istoria! Bine, stai jos! 2.” De-aici și versurile: „Picură ploaia de 2 peste noi / Promovarea se pierde în zări cenușii... e-un vis, e-o minune! / Să treci la istorie...” Sau cele dedicate profesorului de geografie. Fiind un om extrem de blând, ora lui era una din cele de la care se chiulea în masă. „Geografia mult ne place! / Dar la noi nu se prea face! / Omurzac vine la școală! / Și găsește clasa goală...” (Frate-miu avea încă din copilărie obiceiul de a schimba versurile cântecelor. De exemplu, am învățat cu ușurință Penescu Curcunul pus pe melodia „Trăiască România!”). La fel s-a întâmplat și cu Sergențul, și el a fost întins pe aceeași peșă muzicală și apoi învățat cu repezi-ciune. Problema a fost că, deși știam



poeziile la virgulă, nu le mai puteam recita. Doar cânta.)

Ei, da și chiulul ăsta, deși plecăm de la ore la care știam că profesorii nu prea pun absente, astfel încât să nu întind prea mult coarda, mi-a creat la un moment dat ceva probleme. Una dintre materiile pe care nu o puteam înghiți nici cu un kilogram de lămai era cea de Rezistență Materialelor. La aceasta, paritatea era cam de unu la unu. La o oră stăteam, la următoarea nu, și tot așa... Bine, stăteam și atunci când se anunțau lucrări de control, pentru că nu-i plăcea nimănui să fie ascultat la Rezistență.

Cum în acea zi nu fusese anunțată nici o lucrare, am petrecut ora de

JURNALUL ZILEI

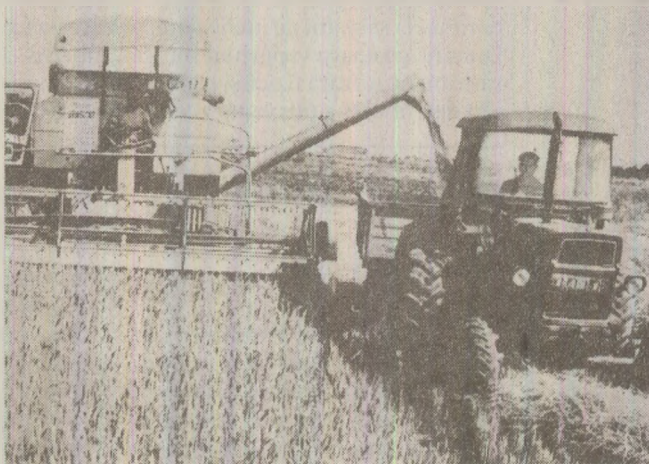


FOTO: Arhivele Naționale

Cea spus Nichita

Simion Cosma avea o expoziție de reliefuri de ceață în sala „Amfiteatru” a Teatrului Național București. Originalul artist era în viața de toate zilele tehnician dentar la Arad. Reliefurile sale din ceață colorată, extrem de bine cotate pe piața decorațiilor interioare, dădeau prilej de interpretări precum testele de personalitate Rokeach. Instanții informală (dar oficială) a valorii artistice era pe-atunci „ce-a spus Nichita”. Se subînțelegea referința la extrovertitul poet Nichita Stănescu. Ce-i omologase lui Cosma, în 1982, statul de egal între cei mari. „Dacă la vremea lui, Octav Băncilă îndrăzne în pânzele păstoase începuturi de relief pe pânză ca un murmur, de data asta, la Simion Cosma,

materialul începe să strige, sărind din ramă și din pânză ca un început de zbor material al culorilor prin aer”, spuse Nichita.

Judecata colectivului

În anii '80 funcționau comisiile de judecată în întreprinderi și instituții. Oamenii „cu experiență” dezbăteau și se pronunțau asupra unor abateri de la Codul eticii și echității socialiste precum furturi de la locul de muncă, acte de indisciplina, relații „neprincipiale”. Gama acestora din urmă varia de la cearta în vestiar la unor mai gureșe muncitoare, la plângerea „îndreptățită” a soției vreunui „tovarăș cu munci de conducere”, „încurcat” cu câte-o mai tânără subalternă.

Câtă responsabilitate, tact și probitate avea membrul unei astfel de comisii a relatat tehnologul Aurelia Necula, de 20 de ani președinta comisiei de judecată de la Centrala Industriilor de Confecții și Tricotaje București. Carmen Dumitrescu îi consemnase opiniile pentru revista Flacăra. Dar și despre găzduțirea se zvonea că, fără comisii de judecată, fusese trecută – din ordinul Tovarășilor! – de la televiziune la Flacăra. Soția ultragiagită (fiică de diplomat și nora unor ilegalisti) găsisse repede „înțelegere” la cea mai înaltă instanță.

Agenda săptămânii

Pe scurt, fără amănunte. România liberă a consemnat o agendă a evenimentelor săptămânii internaționale. Luni, 19 iunie – la Geneva au fost reluate negocierile sovieto-americane privind reducerea cu 50% a armamentelor strategice; marți – lucrări ale Adunării Populare din RPS Albania și Congresul Internațional Socialiste la Stockholm; miercuri – reuniune extraordinară la Caracas a „Grupului celor 77”, cu prilejul împlinirii a 25 de ani de activitate; sămbătă – deschiderea Târgului internațional de chimie de la Bratislava; duminică – alegeri prezidențiale în Guinea.

Lavinia BETEA

Teatrul de televiziune a avut în 1989 cele mai puține producții de la înființare

(Urmare din pag. 1)

Nici o piesă străină, nici o piesă clasică românească, un repertoriu sărac în titluri, modest în realizări, cumplit de asemănător cu rafturile din magazinele alimentare ale anului 1989: îi lipsea diversitatea, îi lipsea ceea ce telespectatorii iubeau și așteptau de la Teatrul TV – acea hrană spirituală pe care nu o puteau suplini. Și, totuși, în rarele clipe în care televiziunea nu își omagia conducătorii, în care lumina nu se întrerupea sau nu ne petreceam ore și ore la interminabile cozi, s-au strecurat 11 spectacole de teatru TV. Sigur că aceste 11 premiere nu au adus telespectatorilor bucuria întreagă a repertoriului așteptat – au fost difuzate doar piese contemporane – vi le reamintiți cu siguranță: povești de viață, de familie, de muncă. Făceam tot posibilul ca „mesajul” să fie cât mai puțin agresiv. Regizori și actori se luptau cu șabloanele și sloganurile epocii – atât cât controlul politic tot mai sever le-o permitea. Erau totuși 90 sau 100 de minute în care nu vorbeau și nu se vorbea despre cei doi conducători. Sigur că nu lipseau, ca nu cumva să-i uităm binecunoscutele portrete din biroul directorului sau al secretarului de partid”.

Totodată, Ioana Prodan explică de ce a fost un șoc anul 1989: „Mă simt datare cu o precizare: cu 20 de ani mai înainte, în 1969, eram un foarte tânăr redactor la Teatrul TV, un teatru pe care îl iubeam și admiram din anii studenției. Fusese, așa cum am crezut și îmi place să cred și azi, o dragoste la prima vedere. După marile spectacole de teatru preluate de pe scenele țării, după „lecțiile de teatru” semnate de Ion Marin Sadoveanu, după ciclurile dedicate istoriei universale a teatrului, istoriei comediei, istoriei teatrului românesc, după recitările de mari actori și creații artistice ale unor mari regizori ai scenei și ecranului românesc, după repertoriul în care alături de piesa clasică și contemporană, de dramaturgia românească și străină își afla locul și „scenariul de actualitate”. Mă refer la anul 1969 nu doar pentru că a fost prima mea experiență profesională. Câteva date sunt semnificative: 23 de premiere la Teatrul TV; din reperto-



Victor Rebengiuc, prins în „Jocul leilor” de Camil Petrescu

FOTO: Arhiva Multimedia TVR

riu – Cehov, Tirso de Molina, Shakespeare, Pirandello, Hortensia Papadat-Bengescu, Eugen Barbu, Titus Popovici, Saroyan, Kirițescu, Tudor Mușatescu etc; în distribuții – Emil Botta, Eugenia Bădulescu, Gheorghe Cozorici, Mircea Albulescu, Mariana Mihailescu-Brăila, Eugenia Popovici, Carmen Stănescu... 20 de ani – cu creșteri, cu minusuri, cu cicluri de prestigiu – Teatrul TV încerca să ofere o școală națională de valori și creații. Generații de artiști au adus, chiar și în ani de restriște, o rază de lumină celor pentru care teatrul exista doar pe micul ecran”.

Mai bine de trei decenii a fost redactor la Teatrul TV – ulterior Teatrul Național de Televiziune – Constantin Paraschivescu, cel care a pus Teatrul TV în copertele cărții „Exploratori la polul visului. 1957-2001”. În volum, care are subtitlul „Teatrul Național de Televiziune prezintă...”, criticul face o incursiune „pasionantă” în istoria Teatrului TV, propunând totodată o lucrare, cu o

serioasă valoare de document, cuprinzând o cronologie a montărilor proprii și a principalelor preluări, precum și cronici sau mărturii de creator”.

Constantin Paraschivescu ne-a enumerat cele 11 montări ale Teatrului TV, din 1989, adăugând că au fost și 31 de reluări. Printre titlurile realizate sunt amintite „Copiii noștri vin acasă” de Dan Tărchiș, regia Olimpia Arghir, „Proiectul de diplomă” de Hristache Popescu, regia Dan Puican, „ștafeta” de Ion Bucheru, regia Domnița Munteanu, „Unde vântul miroase a petrol” de Ioan Grigorescu, regia Constantin Dicu. Dintre reluări, criticul menționează „O noapte furtunoasă” de I.L. Caragiale, regia Sorana Coroamă-Stanca, „Ciuta” de V.I. Popa, regia Olimpia Arghir, „Fântâna Blanduziei” de Vasile Alecsandri, regia C. Dinischiotu, „Oaspetele din faptul serii” de Horia Lovinescu.

Așa cum își amintește Constantin Paraschivescu, în anii '80, redacția Teatrului TV a devenit pentru televiziune „Micul infern”, pentru că a

transmis comedia lui Mircea Ștefănescu, „Micul infern”, montare preluată de la Teatrul Nottara, cu Silvia Dumitrescu Timică în rolul soacrei. „Cum personajul apare în actul III într-un cărucior împins de un slujitor al casei (o bătrână marcată de ramolisment, cu expresie tâmpă și ridicolă), cuplul prezidențial, ajuns la senectute, care nu se ducea la teatru, dar se uita zilnic la televizor, s-a simțit vizat și profund jignit, considerând că e o aluzie la vârsta lor și a dat dispoziție să nu se mai pronunțe pe post cuvinte legate de această stare fiziologică. Drept pentru care s-au interzis cuvintele bătrân, moș, babă, ramolit, senil, boșorog, sexagenar, septuagenar etc. etc. – o listă de vreo 30 de cuvinte interzise, pe care toți realizatorii trebuiau să le evite în emisiuni sau să le taie din filme, să le șteargă din înregistrările pe magnetoscop. Pentru asta, colegii din televiziune ne înjurau pe noi că am dat „Micul infern” să-i chinuie efectiv pe ei într-un infern aberant. Dar nu numai pe ei...

CARTE DE BUCATE

Ciupercile în arta culinară

Cartea „Ciupercile în industria alimentară și în arta culinară”, scrisă de Mitrița Bahrim și apărută la Editura Tehnică, oferă gospodinilor numeroase informații despre valoarea nutritivă a ciupercilor, despre modul cum se folosesc în industria alimentară, dar și în arta culinară. În prefața lucrării, autoarea subliniază că „în țara noastră, cât și în alte țări, în ultima vreme s-a observat un interes crescut față de ciuperci, ca materie primă. Au o deosebită importanță gastronomică, putând fi socotite unul dintre alimentele frecvente, începând de la pretențioase aperitive și garnituri, până la variate mâncăruri cu carne și legume”.

În primul capitol sunt enumerate ciupercile comestibile: hribi, chitarcă, turta vacii, bureți de stejar, zbârciog, gălbiori, pâinișoară, vinețică, usturoiașul, creasta cocoșului, hora vrăjitoarelor etc., și care sunt criteriile de recunoaștere a ciupercilor: forma, culoarea, mirosul.

Pentru gospodine, cel mai interesant capitol este „Ciupercile în arta culinară”. Autoarea precizează câteva măsuri pentru păstrarea aromei și care sunt principiile nutritive la conservele și preparatele culinare din ciuperci. Aflăm că spălarea se face doar sub jet de apă, dar nu se vor lăsa în ea porțiunile atacate de dăunători, se vor curăța cu un cuțit inoxidabil, ciupercile care nu se folosesc imediat se păstrează în locuri reci și aerisite. După opărire sau fierbere, ciupercile se răcesc sub jet de apă. Culoarea se poate menține prin adăos de zeamă de lămâie. Pentru a păstra carnea ciupercilor albă se vor fierbe cinci-sase minute în apă sărată cu o lingură de unt topit și cu zeamă de lămâie, apoi se vor strecura și prăji înăbușit, iar zeama strecurată va fi păstrată în borcane sau butelii de sticlă și se va întrebuiți la prepararea diferitelor sosuri. Toate speciile de ciuperci, înainte de a fi folosite, vor fi opărite în vapori de apă, pentru a păstra vitaminele. Nu sunt indicate vasele de fier, cupru, alamă. Se vor folosi numai vase emailate. Preparatele culinare din ciuperci nu trebuie reîncălzite. De aceea se vor pregăti numai în cantități mici.

Mitrița Bahrim prezintă și câteva metode de conservare a ciupercilor: în saramură concentrată, în apă, în oțet, murate, în grăsimi, uscate etc. Iată o rețetă de conservare a ciupercilor în unt și apă: se aleg ciuperci sănătoase (hribi și ciuperci de cultură), cărora li se scurtează piciorul, se lasă în apă rece 10-15 minute, dar apa se schimbă de câteva ori. Se fierb în apă sărată, în care se pune zeamă de la o lămâie și două linguri de unt topit. După ce au fiert, ciupercile calde se pun împreună cu apa în care au fiert și untul în borcane, care se închid și se sterilizează 35 de minute. Produsul respectiv se păstrează la loc răcoros. Se pregătesc la mâncăruri împreună cu untul din borcan.

Ciupercile întregi sau resturile căzute la sortare pot fi valorificate sub formă de esență de ciuperci, care servește la condimentarea diferitelor preparate din carne. Iată rețeta de esență de ciuperci cu vin: 5 kg de ciuperci, 250 g sare, piper, enibahar, apă, 2 lămâi, 1 l vin alb. Ciupercile curățate, spălate și mărunțite se fierb 45 de minute cu zeamă de lămâie, plante aromatice și vin alb. Amestecul fiert se pune în sticle mici, se acoperă cu dop de plută și se păstrează în loc răcoros. Dacă nu se consumă repede, este nevoie ca produsul să fie supus sterilizării pentru 35 de minute.

Urmează rețetele: aperitive (salate, marinate), mâncăruri reci și calde (borșuri, creme, supe, ciuperci cu carne de vită, de porc, de vânat) și umpluturi din ciuperci pentru sandvișuri. Iată rețeta pateului de ciuperci cu ficat: 250 g ficat de vițel sau pasăre, o lămâie, supă de carne, 250 g ciuperci, untură sau unt, pătrunjel, făină, sare. Se spală bine ficatul în apă caldă, apoi se taie în fâșii subțiri și se fierbe înăbușit în apă cu zeamă de carne. Ciupercile tăiate în felii se prăjesc în untură sau unt cu mult pătrunjel verde tocat. Se amestecă ficatul cu ciupercile, se leagă pe foc cu făină și se condimentează.

Cartea se încheie cu câteva imagini color ale ciupercilor comestibile.

Carmen DRĂGAN

ARTICOLUL ZILEI

Numeroase adunări ale oamenilor muncii dau glas indignării poporului român față de provocările antisocialiste, revizioniste și antiromânești care au avut loc, recent, la Budapesta

Impresionante adunări ale oamenilor muncii au avut loc duminică în unități industriale și agricole din numeroase județe și din municipiul București, în cadrul cărora muncitori, ingineri, maistri, tehnicieni, țărani cooperatori, mecanizatori, și-au alăturat glasul condamnând cu fermitate gravele manifestări antisocialiste, revizioniste și antiromânești desfășurate la Budapesta, la 16 iunie, cu prilejul reînnoșării unor foști politicieni unguri. Asemenea adunări au avut loc în Capitală la: Întreprinderea „23 August”, Întreprinderea „Grivița Rosie”, Întreprinderea de Mașini Grele, Întreprinderea „Vulcan”, Întreprinderea „Electroaparataj”, Întreprinderea de Confecții și Tricotaje. În Sectorul Agricol Ilfov, la Cooperativa Agricolă de Producție Buftea; în județul Arad – la Întreprinderea de Vagoane, Combinatul de Prelucrare a Lemnului; Cooperativa Agricolă de Producție Vinga; în județul Bihor – Întreprinderea de Subansamble și Piese pentru Mijloace de Transport, Combinatul de Prelucrare a Lemnului, comuna Biharia; în județul Cluj – Întreprinderea Mecanică de Material Rulant, Întreprinderea „Unirea” din Cluj-Napoca, comuna Luna; în județul Maramureș – Întreprinderea Metalurgică de Metale Neferoase, Mina Herja, Cooperativa Agricolă de Producție Șomcuta Mare; în județul Satu-Mare – Întreprinderea „23 August”, Întreprinderea de Utilaj Minier, Întreprinderea „Tricotex”, Cooperativa Agricolă de Producție Carei; în județul Sălaj – Întreprinderea de Armături Industriale de Fontă și Oțel, Întreprinderea de Ţevi din Zalău, Cooperativa Agricolă de Producție Neseșeni de Jos. În cadrul acestor adunări au luat cuvântul un mare număr de oameni ai muncii de diferite vârste și profesii, cetățeni români și cetățeni români de naționalitate maghiară.

Participanții la adunări au ținut să își arate profunda indignare și să respingă cu hotărâre aceste manifestări periculoase, care s-au transformat într-o acțiune politică cu vădit caracter fascist, iredentist, împotriva partidului muncitoresc socialist-ungar, împotriva socialist-

mului și comunismului, a Tratatului de la Varșovia. Recentele evenimente din Ungaria vecină, s-a spus în cadrul adunărilor, ca un ecou al opiniei împărtășite de toți oamenii de bună credință, demonstrează că sunt uitate, sau chiar ignorate deliberat lecțiile istoriei. Pomind de la acestea, participanții la adunări au exprimat îngrijorarea față de recrudescența forțelor reacționare antisocialiste și contrarevoluționare din această țară, care încurajate și sprijinite din afară, tolerate din interior, printr-o politică de concesi și abdicări, incită la ură și violență, la acte ostile ce contravin flagrant spiritului Actului final de la Helsinki, cauzei păcii și securității în Europa, înseși intereselor poporului ungar.

A stărnit o legitimă indignare faptul deosebit de grav că o serie de cercuri reacționare maghiare au folosit acest prilej pentru a pune la cale o nouă provocare antiromânească, organizată cu participarea unor elemente declasate, legionare, fasciste, care și-au găsit adăpost și azil în Ungaria sau au venit din țări occidentale elemente trădătoare ce s-au pus în slujba unor servicii străine ostile României.

În timpul adunărilor, participanții au arătat clar și ferm că aprobă întru totul și susțin protestul oficial al Guvernului Republicii Socialiste România, adresat Guvernului Republicii Populare Ungare în legătură cu cele întâmplate la Budapesta la sfârșitul săptămânii trecute. (...)

Ca oameni care s-au născut, trăiesc și muncesc pe pământul românesc, participanții și-au exprimat mândria față de mărețele înfăptuiri obținute de poporul nostru în anii construcției socialiste, îndeosebi în perioada inaugurată de Congresul al IX-lea al partidului, asigurarea pe această bază, a creșterii nivelului de trai material și spiritual al tuturor cetățenilor patriei. Ei au afirmat o dată cu toți cei care trăiesc în satele României socialiste adevărata umanitară la politica internă și externă a partidului și statului care corespunde în cel mai înalt grad intereselor de pace și progres ale națiunii noastre.

România liberă, nr. 13.876/1989

CULISELE REVOLUȚIEI TEHNICO-ȘTIINȚIFICE

Furturi din întreprindere: femeile ieșeau cu aparatul de radio în chiloți

Oficial, în fiecare întreprindere exista câte un om al Securității, care răspundea de culegerea de informații din acel loc. Acesta raporta superiorilor, dar avea și el agenții lui printre muncitori. Inginerul ieșean Emil Uncheșel a fost director la mai multe fabrici românești și a avut de-a face de foarte multe ori cu aceștia. „Ce discuta cu mine? Vedeți că fata aia de nu știu unde a vorbit nu știu ce. Bancuri sau altele ce puteau să lezeze interesele partidului. Cele pe care mi le spunea mie erau glumițe, nevinovate, el doar atrăgea atenția prin aceasta. Ofițerul pe care l-am avut la Tehnoton era un individ spălat și inteligent, așa îmi spunea, de exemplu, că «aveți undeva doi indivizi care se țin de furat». Și asta îmi spunea întâmplător, nu era treaba lui: «eu am aflat, trebuie să-i chemați». El avea liberă circulație, venea când voia, nu avea o singură fabrică, ci supraveghea vreo patru-cinci. Nu știu dacă se acordau avantaje celor care cîrpeau, probabil că erau și plătiți. Mi-e greu să cred că se găseau niște habotnici dinăștia. N-a fost prins nici unul, adică eu n-am auzit, nu știu ce le făceau, îi duceau la nebuli, nu știu. Posibil să fi fost vreunul arestat, pe motiv de furt, cine știe ce îi puneau în cărcă.”

Dar la fiecare întreprindere exista și câte un milițian. De exemplu, ofițerul de Miliție care se ocupa de fabrică a arestat vreo șapte oameni pentru furt. Evident, pe baza unor informații pe care le culegea din fabrică. „Avea și aceasta informatorii lui. A venit și mi-a zis că o echipă fură radiocasetofoane, mi-a zis că îi ia și îi duce să-i ancheteze „în condiții un pic mai dure”. Despre ce era vorba? La

întreținere era un mecanic care avea dreptul să iasă din fabrică cu trusa de scule. Existau la Tehnoton niște bazine în care se scurgea apa uzată, de acolo se repompa în canalul orașului, pentru că Tehnotonul era sub nivel.

Omul care avea în întreținere pompele putea ieși când vroia din fabrică. Și așa a ajuns ca el să scoată radiocasetofoanele în trusa lui. Am depistat multe furturi, eu am desfăcut 46 de contracte de muncă la Tehnoton, pe motiv de furt. Se sustrăgeau componente mici. Însă aveam o regulă: furtul la noi în fabrică se considera abatere deosebit de gravă și, conform Codului Muncii, se putea desface contractul de lucru. Acest lucru intra în atribuțiile Adunării Generale, care aproba foarte repede. De aceea, care era prins furând era dat afară. La vreo trei oameni le-am desfăcut contractele de muncă cu titlul de indisciplină. După aia mi-am zis: oamenii ăștia au greșit, dar dacă pleacă așa cu stigmalul ăsta de la mine, s-ar putea să nu-și mai găsească loc de muncă. I-am chemat și le-am zis: «Dacă mă dai în judecată, nici nu trimit juristul. Tu ceri desfacerea contractului de muncă, eu îți dau voie, deci nu cu litera „I”, aia cu indisciplina». Am avut tot felul de furturi, femei cu aparate în chiloți, erau tot felul de încercări. După ce am aplicat această regulă, o perioadă am avut liniște. De exemplu, l-am prins furând pe fiul unui maistru foarte bun din fabrică și l-am dat afară. Salariile erau cum erau, dar nu asta contează. Putini erau cei care furau ca să mănânce. Puțini fură pâine pentru că le este foame.”

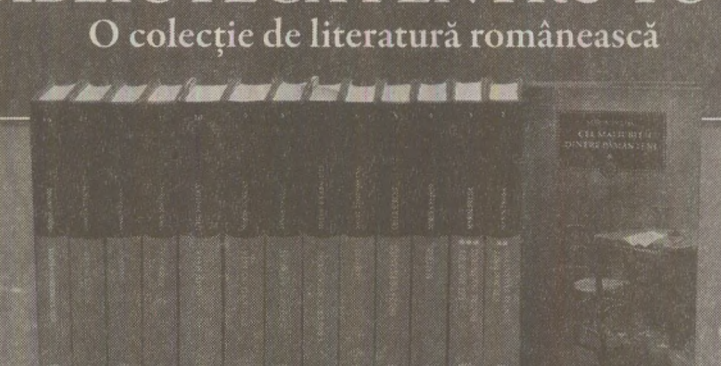
Cristinel C. POPA

ECONOMISEȘTI și CITEȘTI!



BIBLIOTECA PENTRU TOȚI

O colecție de literatură românească



În fiecare miercuri,
numai cu **JURNALUL**
NATIONAL

CEL MAI CITIT ZIAR DE CALITATE

www.jurnalul.ro

10^{,9}

LEI

Cartile se distribuie la chioscuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

AICI RADIO EUROPA LIBERĂ!

GUVERNUL ESTE CRITICAT LA CAPITOLUL DREPTURILOR OMULUI

România a focalizat critica internațională la cea de-a 35-a conferință pentru drepturile omului, desfășurată la Paris. Conferința a început la 30 mai și va ține cel puțin trei săptămâni. Numeroase delegații au criticat aproape toate aspectele politicii din România: așa-zisul plan de modernizare, persecutarea disidenților, agresarea diplomaților vestici și a politicienilor care au încercat să-i viziteze și prostul tratament al minorităților maghiari.

Întâlnirea de la Paris este prima dintre cele trei care au ca temă drepturile omului și care au fost stabilite la Conferința de Securitate și Cooperare în Europa (CSCE) de la Viena. Forumul de la Paris nu are puterea de a înființa o comisie care să investigheze violarea drepturilor omului în România, dar poate încerca să folosească o procedură agreată la Viena, care îi permite oricărei țări să îi ceară altei țări să îi furnizeze informații despre cazurile de încălcare a drepturilor omului. Delegatul României, spre deosebire de alte țări ale Pactului de la Varșovia, nu este însuși ministrul său de Externe, ci un oficial mai puțin important. El a respins noua procedură ca fiind amestec în afacerile interne ale României. România a acceptat prevederile de la Viena, dar a spus la vremea aceea că nu la va accepta pe unele dintre ele, inclusiv noua procedură.

Discursul delegatului român, Constantin Ene, în primele zile la Paris a fost interpretat ca expresia atitudinii formale a României cu privire la drepturile omului și ca un indiciu că Guvernul român e hotărât să își vadă mai departe de drum, indiferent de critici. La un moment dat, Ene a spus că „politicile interne ale României sunt trasate la București, și nu la Paris sau în oricare altă capitală”. Unii delegați români au afirmat că alocuțiunea are aprobarea directă a liderului român, Nicolae Ceaușescu, și au subliniat că acesta chiar a scris personal unele pasaje.

În vreme ce la formul încă se derulează la Paris, celelalte două conferințe au luat sfârșit acum câteva săptămâni. Agenda lor a inclus, mai mult sau mai puțin, aceleași tematici. The London Information Forum, care s-a desfășurat între 18 aprilie și 12 mai la Londra, a fost o conferință pentru diplomați și jurnaliști din 35 de state semnatare ale Acordului de la Helsinki, în 1975. România a blocat documentul final elaborat cu acest prilej, din cauza criticii acute din partea mai multor delegații.

Acest comportament nu este chiar o noutate; e de regăsit la Forumul Cultural de la Budapesta, din 1985, la care România și-a folosit dreptul de veto în momentul semnării documentului final, e de regăsit la întâlnirea pe tema drepturilor omului de la Berlin din 1986 și la reuniunea CSCE de la Viena, când delegația României a respins clauzele privind drepturile omului



Norman Manea (foto) a fost cel care l-a prezentat pe Marin Sorescu drept „oaspetele de onoare” al Conferinței olandeze a scriitorilor din PEN Club, organizată în 1989. FOTO: MEDIAFAX

din documentul final.

Pentru prima dată de la începutul conferințelor de la Helsinki, London Information Forum a consacrat o conferință specială unor subiecte precum cenzura, problemele jurnaliștilor și restricționarea de către Guvern a informației. Prima parte a conferinței a fost dedicată acestor aspecte, iar ultimele două săptămâni se vor ocupa de drepturile minorităților.

Cel de-al 53-lea Congres Internațional al poezilor, eseistilor și scriitorilor din PEN Club a avut loc între 8 și 12 mai 1989 la Maastricht și s-a bucurat de participarea a trei sute de scriitori din cincizeci de țări. România a fost din nou supusă unei critici constante din toate direcțiile: atât din partea democrațiilor vestice, cât și din direcția țărilor comuniste. Chiar dacă nu s-au rostit nume, nu a fost greu de înțeles că aceste critici au vizat regimul din România.

La London Information Forum, delegația României a avut o prezență nesemnificativă. Majoritatea delegațiilor au între trei și șase membri, în timp ce România a avut un singur delegat, care a respins

criticile la adresa politicii regimului din România. După prima săptămână, în urma criticii masive din partea Vestului, România a fost reprezentată doar de purtătorul de cuvânt de la ambasada sa londoneză. Această prezență sporadică l-a determinat pe un delegat englez să afirme că s-ar fi bucurat ca România să fie reprezentată de o delegație întreagă și că a sperat tot timpul ca aceasta să și rămână la conferință.

Nici un delegat român nu a fost prezent la conferința olandeză a scriitorilor din PEN Club, dar se pare că scriitorul Marin Sorescu s-a aflat printre participanți. Organizatorii olandezi și Norman Manea, scriitor român care trăiește în SUA l-au prezentat drept „un oaspete de onoare”.

Un PEN Club român a fost înființat în 1964 și încă există, deși este practic inactiv. Recent, bine-cunoscutul critic literar Zoe Dumitrescu Bușulenga, care a câștigat în 1987 Premiul Herder, a cerut revigorarea PEN Clubului român. Ea a spus că PEN Clubul Internațional reprezintă una dintre cele câteva oportunități ca literatura română să fie făcută cunoscută afară.

Regimul a fost criticat pentru că încearcă să izoleze disidenții

La London Information Forum, ca și Congresul PEN din Olanda, au criticat încercările regimului român de a-și izola disidenții și de a-i împiedica pe diplomații străini să îi contacteze. Măsurile represive împotriva disidenților și intelectualilor au fost văzute ca parte a politicii sistematice de îndepărtare a anumitor oameni din viața culturală și de distrugere a oricăror urme ale vreunei instituții democratice din România.

Delegații de la London Information Forum au condamnat persecutarea Doinei Cornea, care, în scrisorile sale deschise, a criticat politicile economice și sociale ale lui Ceaușescu. Ei i-au cerut Guvernului României „să pună capăt campaniei arbitrar și intolerabile împotriva scriitorilor care luptă pentru o mai mare libertate de expresie” în țară. La Congresul PEN din Olanda, o rezoluție a menționat situația dificilă a scriitorilor Dan Deșliu și Mircea Dinescu, care s-au aflat sub permanentă suprave-

ghere din momentul în care au criticat politica lui Ceaușescu. Toate scrisorile de protest recente, fie că l-au vizat Ceaușescu, fie că au denunțat violarea Constituției, au fost trimise în Vest, pentru că este singura cale ca autorii lor să își facă publice plângerile. Ca reacție la faptul că lucrările poetei Ana Blandiana și ale scriitorului și criticului literar Aurel Dragoș Munteanu au fost de curând interzise, conferința olandeză i-a cerut Guvernului român să reinstaureze libertatea de expresie pentru orice scriitor, ziarist sau intelectual din România.

Liderul delegației maghiare, fără să numească România, a deplâns faptul că oamenii din „anumite țări” nu își pot exprima liber opiniile și că „sunt unele puncte de vedere care niciodată nu vor putea apărea în presă”. El s-a referit, de asemenea, la „vestigiile abordării polemice”, la „mentalități învechite”, la „divizări date, artificiale, atât politice, cât și ideologice” și a subliniat ostilitatea regimului din România față de reformă. Referirile sale la „autoadularea lipsită de măsură a anumitor lideri”, caracterizată ca fiind străină de „europenitatea noastră actuală”, i-au fost atribuite, fără îndoială, liderului român.

Între timp, la Congresul PEN din Olanda, într-una dintre rezoluțiile cu privire la România care a fost înaintată de PEN Clubul American, s-a exprimat îngrijorarea pentru ziaristul Silviu Brucan, unul dintre cei șase lideri importanți care au criticat politica lui Ceaușescu și care este interogată zilnic. Potrivit unui ziarist din presa poloneză independentă, Jerzy Lewski, care a vizitat de curând România, se pare că Silviu Brucan a fost forțat să se mute cu familia la Zimnicea, un mic oraș de la Dunăre, în apropierea graniței cu Bulgaria.

În aceeași rezoluție s-a deplâns arestarea ziaristilor români Mihai Creangă, Anton Uncu și Petre-Mihai Băcanu și faptul că nu li se permite să își contacteze familiile și prietenii. Cei trei ziaristi, care au lucrat la cotidianul român România Liberă, și tipograful Alexandru Chivoiu plănuiau să tipărească afișe împotriva lui Ceaușescu. Potrivit lui Lewski, măsurile represive împotriva ziaristilor au escaladat după acest incident. El a adăugat că au existat zvornuri în România că unul dintre cei acuzați, Petre-Mihai Băcanu, a fost condamnat la nouă ani de închisoare.

Rezoluția a mai deplâns faptul că trei alți ziarști români, Tia Șerbanescu, Dorel Dorian și Ion Stoica au fost dați afară de la locurile de muncă și nu mai au dreptul să muncască pentru că, privat, și-au exprimat simpatia pentru ziaristiști arești.

Crisla Ștefănescu
Radio Europa Liberă (München)
– Raport al Secției de cercetare, condusă de dr. M. Șafir. Document din „Arhiva 1989”, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
(Traducere din limba engleză de Eliza DUMITRESCU)

tv 19 iunie 1989

19:00 Telegen
19:25 Cătorii ale Epocii de Aur
Reper noi pe Argeș
Redactor Anca Arion
19:45 Știința pentru toți
Energii neconvenționale (II)
Redactor Eugen Roibu
20:10 Industria – programe prioritare
Creșterea productivității muncii în construcții
Redactor Alexandru Popescu
20:30 Tezaur folcloric
Cunună de rod bogat. Căntece și obiceiuri de muncă
Din Filmoteca tv: înregistrări cu violonistul Alexandru Bidirei
Redactor Marioara Murărescu

21:00 Localitățile țării în anul 45 al Revoluției
Orizonturi de viață nouă. Reportaj
21:20 Confruntările de idei din lumea contemporană
Socialismul, adevărata cale de progres social
Redactor Lucia Dumitrescu-Codreanu
21:35 Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie!
Versuri patriotice, revoluționare
Redactor Elisabeta Mondanos
Regia artistică Silviu Ijman
21:50 Telegen
22:00 Închiderea programului

vremea

În țară, vremea s-a menținut răcoasă și în general instabilă. Instabilitatea a fost mai accentuată în sudul și în centrul țării, unde destul de frecvent au căzut averse însoțite de descărcări electrice și unde cantitățile de apă au depășit 25 de litri pe metru pătrat în 24 ore. În rest, ploile au fost izolate. Tem-

peratura de zi a fost cuprinsă între 14 și 24 de grade Celsius, iar cea de noapte, între 4 și 14 grade Celsius.

La București, vremea s-a menținut răcoasă și, în general, instabilă. Temporar a plouat. Temperatura maximă a urcat până la 20 de grade, minima a coborât până la 13 grade.

amintiri



Întreprinderea de confecții Mondiala din Satu Mare era una dintre unitățile frunțase

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

Risipitori de motorină – aspru sancționați!

Într-o agricultură mecanizată, cum este agricultura noastră socialistă, aflată în plin proces de continuă modernizare, efectuarea celor mai complexe lucrări pe care le reclamă aplicarea riguroasă a tehnologiilor de vârf este de neconceput fără asigurarea carburanților și lubrifiantilor necesari. În general, pentru a se pune la dispoziția agriculturii cantitățile de motorină au fost normale în funcție de volumul de lucrări ce se cer executate în fiecare unitate agricolă de stat și cooperativă. De la această obligație fermă n-a făcut excepție nici IAS Dăbuleni. Însă unii factori de răspundere au considerat că pot, cu de la ei putere, să depășească consumurile normale. Așa se face că, în urma unor controale exigente, factori cu munci de conducere de la nivelul Trustului IAS Dolj au constatat că în fermele cu numerele 2 și 4 ale IAS Dăbuleni s-au consumat, peste cantitățile normale, 590 litri motorină. Șefii fermelor respective, Vasile Stăicu și Ion Nicola, s-au făcut vinovați pentru că n-au urmărit cu toată exigența consumurilor de motorină, nu le-au corelat cu volumul lucrărilor executate.

O situație ieșită din comun, care vadește crasă lipsă de răspundere, abdicarea de la normele pe care le implică spiritul civic și patriotic s-a constatat în perimetrul fermelor cu numerele 8 și 9 din cadrul aceleiași unități – IAS Dăbuleni – unde nu mai puțin de 400 litri motorină au fost, pur și simplu, risipiți, cum s-ar spune, dați pe... apa sămbetei. Analiza acestei stări de lucruri a scos la iveală faptul că vinovați pentru risipirea celor 400 litri motorină se fac Ion Diaconu și Grigore Dulea, șef de fermă și, respectiv, economist la ferma nr. 8, precum și Ion Savu și Claudiu Oprescu, șef de fermă și, respectiv, economist la ferma nr. 9. Pentru atitudinea de dezinteres față de îndatoririle ce le revin, neîndeplinirea sarcinilor de serviciu, lipsa de exigență față de apărarea și dezvoltarea proprietății statului, lui Vasile Stăicu și Ion Nicola li s-a imputat suma de 1.711 lei, iar lui Ion Diaconu și Ion Savu, Grigore Dulea și Claudiu Oprescu – suma de 3.000 lei. Trebuie să se înțeleagă cu toată claritatea că nimeni nu-și poate permite să risipească nici măcar un gram de motorină, combustibil atât de necesar economiei naționale, în general, și executării lucrărilor mecanizate în agricultură, în special. Evident, măsurile severe luate împotriva celor vinovați trebuie să constituie prilej de reflecție pentru toți specialiștii, pentru toți lucrătorii din agricultura județului. Nici un litru de motorină nu trebuie consumat în plus sau risipit din vina unor gură-cască.

F. Aurel

Înainte [jud. Dolj], nr. 13.700/1989

DIN ARHIVA CC AL PCR

Raport al adunărilor de protest ale oamenilor muncii împotriva manifestărilor anticomuniste de la Budapesta

Pe baza indicațiilor conducerii partidului, în ziua de 18 iunie a.c., într-un număr de 26 de întreprinderi și cooperative agricole de producție din județele Arad, Bihor, Sălaj, Satu Mare, Maramureș, Cluj și municipiul București s-au desfășurat adunări de protest ale oamenilor muncii împotriva manifestărilor cu caracter revizionist, iredentist și anticomunist, care au avut loc la Budapesta în ziua de 16 iunie a.c.

La adunări au participat 11.355 de oameni ai muncii, au luat cuvântul 166, din care 123 români, 42 români de naționalitate maghiară și un român de naționalitate germană.

Toate adunările s-au desfășurat într-o atmosferă de puternică însuflețire patriotică, de profund atașament la politica internă și externă a partidului și statului nostru, de unitate deplină în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, fiind condamnate cu vehemență gravele manifestări revizioniste, iredentiste, anticomuniste și anticomuniste care au avut loc în Ungaria și care s-au transformat într-o acțiune cu caracter fascist.

Participanții la cuvânt au subliniat gravitatea evoluției evenimentelor din ultimul timp din Ungaria, pericolul pe care acestea îl reprezintă pentru cauza socialismului, pentru stabilitatea și securitatea Europei, pentru menținerea și apărarea păcii.

În intervențiile lor, oamenii muncii au susținut și aprobat pe deplin protestul oficial al Guvernului român

adresat Guvernului Ungariei în legătură cu manifestările antisocialiste, anticomuniste, revizioniste și revizioniste care au avut loc în Ungaria.

Desfășurate într-un climat de deplină responsabilitate, oamenii muncii, participanți la adunări, și-au exprimat angajamentul ferm de a acționa neabătut pentru îndeplinirea exemplară a politicii partidului și statului nostru, a indicațiilor și orientărilor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru îndeplinirea marilor evenimente ale acestui an – Congresul partidului și a 45-a aniversare a victoriei revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă – cu noi și remarcabile succese în toate sectoarele de activitate.

În încheierea adunărilor, într-o atmosferă de înaltă trăire patriotică, participanții au adresat telegramă tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarului general al partidului, președintelui general al partidului, președintele republicii, prin care se angajează să acționeze cu spirit revoluționar, strâns uniți în jurul partidului, al secretarului său general, pentru îndeplinirea neabătută a sarcinilor pe acest an, a tuturor planurilor și programelor de dezvoltare economică, socială a patriei, pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea patriei noastre spre comunism.

Arhivele Naționale, Fond CC al PCR – Secția Organizatorică, dos. nr. 26/1989

Lista adunărilor de protest ale oamenilor muncii din unele unități economice împotriva manifestărilor cu caracter revizionist, iredentist și anticomunist care au avut loc la Buapesta în ziua de 16 iunie a.c.

Județul ARAD	Data și ora
– Întreprinderea de vagoane Arad	18 iunie, 11:45
– Combinatul de prelucrare a lemnului Arad	18 iunie, 11:15
– CAP Vinga	18 iunie, 10:30
Județul BIHOR	Data și ora
– Întreprinderea de subsansamble pentru mijloace de transport Oradea	18 iunie, 10:45
– Combinatul de prelucrare a lemnului Oradea	18 iunie, 11:30
– CAP Biharia	18 iunie, 12:30
Județul SALAJ	Data și ora
– Întreprinderea de armaturi industriale din Fontă și oțel Zalău	18 iunie, 9:30
– Întreprinderea de țevi Zalău	18 iunie, 9:30
– CAP Meseșeni	18 iunie, 10:30
Județul SATU MARE	Data și ora
– Întreprinderea de utilaj minier Satu Mare	18 iunie, 11:00
– Întreprinderea „23 August” Satu Mare	18 iunie, 11:00
– Întreprinderea „Tricotex” Satu Mare	18 iunie, 11:00
– CAP Carei	18 iunie, 12:30
Județul Maramureș	Data și ora
– Întreprinderea metalurgică de metale Neferoase Baia Mare	18 iunie, 10:00
– Întreprinderea minieră Herja	18 iunie, 11:00
– CAP Somcuta Mare	18 iunie, 12:00
Județul CLUJ	Data și ora
– Întreprinderea de material rulant „16 Februarie”	18 iunie, 12:00
– Întreprinderea de construcții de mașini „Unirea”	18 iunie, 13:00
– CAP Luna	18 iunie, 12:00
Municipiul BUCUREȘTI	Data și ora
– Întreprinderea „23 August”	18 iunie, 11:30
– Întreprinderea de utilaj grele	18 iunie, 12:00
– Întreprinderea „Vulcan”	18 iunie, 11:00
– Întreprinderea de utilaj chimic „Grivița Roșie”	18 iunie, 12:00
– Întreprinderea „Electroaparataj”	18 iunie, 12:00
– Întreprinderea de confecții și tricotate	18 iunie, 12:00
– CAP Buftea	18 iunie, 13:00

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU

Căutăm persoană pricepută pentru îngrijire vârstnic. Oferim locuință plus retribuție. Zilnic, între orele 18:00 și 20:00.

Caut femeie internă pentru îngrijire persoană în vârstă. Câmpulung Muscel.

Asociația de locatari încadrează mecanic uzină bloc. Zona este ultra-centrală, cu indemnizație.

VÂNZĂRI

Vând Trabant 601, Lada 1200 de culoare roșie, 37.000 de kilometri, radiocasetofon auto, piese Ford, video portabil recorder.

Vând semicursieră Pegas, motor pentru tăiat lemne, diapozitiv complet, patefon, aparat de fotografiat Praktica cu zoom.

Vând apartament splendid două camere, parter, liber, zona Piața Cosmonautilor, frigider, covoare, fonofon, studio, mese, scaune bucătărie, aragaz, îmbrăcăminte.

Vând casă singur curte, zona Matei Voievoed, și lențile de contact cu soluțiile aferente, dioptrii.

Vând pianină Doina, magnetofon în stare perfectă de funcționare, boxe, casete audio și sigilate.

CUMPĂRĂRI

Cumpăr la preț convenabil motorotă, autoturism litraj mic, videorecorder nou, sufragerie stare excepțională, covoare oltenesti noi, hol și televizor color.

Cumpăr mașină de tricatat Veritas nouă sau mai puțin folosită, televizor Diamant 73.

Cumpăr Lada, preferabil 1500, culoare închisă, caroserie în perfectă stare, motor nou Golf sau Volkswagen.

Cuplu

ORIZONTAL: 1) Transmit caracterale părinților – Încrucișarea elementelor diferite 2) Genă dintr-o pereche controlând expresiile aceluiași caracter – Jumătate din gene!... – 3) o legătură dublă la mamă! 4) Apariția bruscă a noului caracter – Început de operație... la copil! 5) Abateri inițiale – Poziție ocupată de perechile de gene 6) Transmis la extreme! – Oul... pentru început – Fiecare cu soțul lor 7) Stă la baza procesului genetic – Primele experiențe! 8) Început de viață nouă 9) La bază occipitalului – Primele mitoze! – Semidivină! 10) Semn de renaștere a naturii – Un produs de excepție (pl.) 11) Capacitatea de reproducere la o nouă ieșire în lume – Formula de transmitere a caracterelor ereditare 12) Proces clasic de reproducere a caracterelor părinților

VERTICAL: 1) Unitate de bază a producției – Cercul aflat în deplasare 2) Primele elucubrări! – Marile familii 3) Impusă fără... greutate – Te țin-n brate pe loc (pl.) 4) A concepe ceva nou – Cu caracter de excepție 5) Urmele strămoșilor noștri – Început de jecmăneală! 6) Cadru de familie 7) Apărut la vârsta de 1 an – Părintele, la urma urmei! – A scoate în lume 8) Bebe... pe jumătate! – Unitate genetică cu expresie fenotipică dirijată 9) Măsură ce-l fixează pe local! – A forma caractere desăvârșite 10) Amestecare... – pe calea apei 11) Început al vieții de familie – Cuprind trăsăturile specifice de părinți – Finalul tuturor partidelor!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

Almanah Știința Tineretului 1989